

Vinner av Betongtavlen 2021 - Alexander Kiellandsgate, en ikonisk enebolig i Sandnes

Fakta:

Arkitekt/designer: Trodahl Arkitekter AS

Byggeteknisk rådgiver: Boye Waage As

Entreprenør: Bjerga Bygg AS

Betongentreprenør: Frode Olsson AS

Betongfabrikk: Sola Betong AS

- Betongtavlen er en utmerkelse til bygg der betong er anvendt på en miljømessig, estetisk og teknisk fremragende måte, Alexander Kiellandsgate sjekker av suverent på alle disse punktene.

«Hele bygget fremstår som uvanlig gjennomtenkt – og gjennomført! Betongens egenskaper er utnyttet til fulle, og med en utførelse som vitner om en begeistring for materialet. Bygget viser på en enkel og tilforlidelig måte at betong kan vært et hovedmateriale i et «vanlig» hus i et typisk boligstrøk,» skriver juryen i sin begrunnelse.

– Vi ble umiddelbart begeistret da vi kom til denne flotte boligen i Sandnes. Enkel og stram form og med tradisjonelle trekk. Men likefullt i synlig og ærlig betong. Her har de involverte lyktes særdeles godt, fastslår juryleder Vetle Houg.

Betongtavlen ble delt ut første gang i 1961, og at prisen fyller 60 år ble også markert under arrangementet som ble avholdt i toppetasjen på Munch-museet i Oslo. De mange vinnerprosjektene gjennom disse årene representerer mange sider av utviklingen av det moderne Norge, fra store kulturbygg til viktig infrastruktur og private hytter og boliger.

Før årets pris ble delt ut holdt Erling Dokk Holm et foredrag om denne utviklingen og hvordan prisen speiler samfunnet.

– Erling Dokk Holm viste på en innsiktsfull måte hvordan betong har vært med å forme samfunnet vårt. Det er mange flotte byggverk som har fått Betongtavlen gjennom årene, og utmerkelsene viser også hvordan arkitekturen, teknikken og håndverket har utviklet seg. Vi er stolte over å forvalte denne prisen i samarbeid med NAL, sier leder i Norsk Betongforening Cecilie Hagby.

Juryens begrunnelse:

Noen bygg er «umiddelbare». Alexander Kiellands gate 3 er et slikt hus. Du ser det omtrent ikke før du står rett utenfor det, men da kneiser det mot deg og vekker nysgjerrighet og oppmerksomhet – og kanskje må du trekke på smilebåndet. For det er et hus du blir glad i. Det er utformet med glede og omtanke for de som bor der – og for de utenfor.

Det er kortveggen av bygget som først møter deg, og den har den enkleste form – nesten karikert – av et hus. Men så svever bygget litt over bakken, iallfall med en solid utkraging, og det gir en praktisk parkeringsplass under.

At huset er bygget i betong er også en umiddelbar opplevelse. Det er brukt plateforskaling som presist underbygger husets form med sine synlige skjøter. Denne type forskaling gir glatt overflate, men kan også være avslørende på håndverket og utførelsen. Og her avsløres det solid håndverk og god utførelse. Utvilsomt et godt samarbeid mellom arkitekt, entreprenør og betongleverandør.

Bygget strekker seg innover på den bratte tomten. Fra innkjørselen går det en betongtrapp videre langs husveggen og opp til hovedinngangen en etasje opp. Trappen fortsetter videre opp til hagen på baksiden, som er i plan med den øverste etasjen.

Innvendig så er materialbruken ryddig og konsekvent med tre og betong. Gulvene er delvis slipt betong og delvis heltre. I første etasje er det flere soverom, bad og tv-stue, mens det i andre etasje er et eneste stort allrom med stort kjøkken og stue i hver sin ende av rommet. Et stort vindu fyller omtrent hele kortveggen og byr på utsikt over Sandnes og omgivelsene rundt. Andre enden er glassdører som åpner opp mot hagen bak.

Det store allrommet inviterer til sosialt samvær, fest eller daglig bruk. Her er det en opplevelse å være! Betongveggene gir en solid omramming til det hele. Taket er konstruert med ståldragere som også er en del av den synlige konstruksjonen på innsiden. Profilerte stålplater utgjør resten av den synlige himlingen.

Hele bygget fremstår som uvanlig gjennomtenkt – og gjennomført! Betongens egenskaper er utnyttet til fulle, og med en utførelse som vitner om en begeistring for materialet. Bygget viser på en enkel og tilforlatelig måte at betong kan vært et hovedmateriale i et «vanlig» hus i et typisk boligstrøk.

For flere bilder av vinnerprosjektet – klikk her: [Alexander Kiellandsgate](#)